

**GMINNY
PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH NA ROK 2007**

**Rozdział I
Wstęp**

Gminny Program Profilaktyki I Rozwiązywania Problemów Alkoholowych został opracowany w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 147, poz. 1231 z 2002 roku z późniejszymi zmianami). Gminny program ma na celu nakreślenie kierunków profilaktyki przeciwalkoholowej zmniejszenie rozmiarów problemów uzależnień, które już występują oraz zapobieganie powstawaniu nowych. Program tworzony jest przy współpracy z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołaną przez Prezydenta Miasta i uchwalany przez Radę Miasta. Realizację Programu koordynuje Pełnomocnik Prezydenta Miasta do spraw rozwiązywania problemów alkoholowych wykorzystując do tego podmioty i środki wymienione w dalszej części opracowania.

Zaobserwowane problemy związane z uzależnieniami naszego miasta to:

1. Szkody zdrowotne u osób pijących i narkotyzujących się (choroby somatyczne, postępująca degradacja psychofizyczna, zaburzenia w rozwoju psychicznym i społecznym).
2. Szkody zdrowotne, psychiczne, moralne i materialne u członków rodzin osób uzależnionych (rozbicia rodzin, przemoc, demoralizacja nieletnich, znęcanie moralne i fizyczne).
3. Dezorganizacja środowiska pracy i starty ekonomiczne (wypadki w pracy, absencja, obniżenie sprawności produkcyjnej).
4. Naruszenie prawa i porządku publicznego przez osoby nietrzeźwe, przestępczość osób uzależnionych, prowadzenie pojazdów w stanie nietrzeźwym, wykroczenia w miejscach publicznych).
5. Naruszenie prawa w związku z handlem napojami alkoholowymi (sprzedaż alkoholu bez zezwolenia oraz osobom nieletnim i nietrzeźwym).

Organa władzy i administracji państwowej i samorządowej obowiązane są do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożycia, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu propagowanie trzeźwości we wszystkich dziedzinach życia, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużycia alkoholu.

Prowadzenie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy.

**Rozdział II
Zadania do realizacji w 2007 roku**

1. Rozwój i modernizacja usług terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem i członków ich rodzin:
 - Zapewnienie każdemu uzależnionemu od alkoholu i jego rodzinie możliwości bezpłatnego korzystania z pomocy Niepublicznej Poradni Leczenia Uzależnień
 - Prowadzenie zgodnie z zawartymi kontraktami zajęć terapeutycznych w Niepublicznych Poradniach Leczenia Uzależnień
 - Finansowanie ponadpodstawowych programów pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i członków ich rodzin
 - Prowadzenie Telefonu Zaufania i dla osób uzależnionych i ofiar przemocy, oraz stworzenie sieci informacji o jego działaniu
2. Udzielenie pomocy rodzinom z problemem alkoholowym oraz przeciwdziałanie przemocy domowej:

- Podejmowanie działań mających na celu zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin
 - Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla osób zajmujących się uzależnieniami i przemocą domową
 - Organizacja szkoleń dla poszczególnych grup zawodowych np., pedagogów szkolnych stykających się z problemem przemocy domowej i alkoholizmu
 - Popieranie i udział w ogólnopolskich i lokalnych inicjatywach przeciwdziałania przemocy i współpraca różnych instytucji w tej dziedzinie
 - Zbieranie i udzielanie informacji na temat dostępu do wszechstronnej pomocy dla osób uzależnionych i ofiar przemocy
 - Współdziałanie z OPS w udzielaniu bezpośredniej pomocy finansowej rodzinom z problemem
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych a także działań na rzecz dożywiania dzieci w programach pozalekcyjnych:
- Organizowanie i prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i ich rodziców
 - Prowadzenie działań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka (rodziny alkoholowe, Ognisko Wychowawcze, Oratorium)
 - Finansowanie i organizowanie konkursów i imprez kulturalnych i sportowych w placówkach oświatowych związanych tematycznie z uzależnieniami
 - Wspieranie kształcenia w dziedzinie profilaktyki uzależnień pedagogów szkolnych i wychowawców klas
 - Udział w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach edukacyjnych dotyczących profilaktyki przeciwalkoholowej
 - Prowadzenie świetlic opiekuńczo- wychowawczych dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka w rejonach zagrożonych patologią społeczną
 - Włączenie do działań organizacji pozarządowych, związków wyznaniowych i wszystkich instytucji mogących pomóc w prowadzeniu profilaktyki przeciwalkoholowej wśród dzieci i młodzieży
 - Udostępnienie materiałów edukacyjnych (ulotki, broszury) i prasy specjalistycznej
 - Udzielanie pomocy materialnej w postaci stypendiów uczniom zdolnym, z rodzin biednych, patologicznych z problemem alkoholowym
 - Stwarzanie dzieciom i młodzieży warunków do rozwijania własnych zainteresowań i spędzania wolnego czasu bez alkoholu i narkotyków przez budowanie i remonty placów zabaw, boisk sportowych, sky-parków i innych
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, pomagającej w rozwiązywaniu problemów alkoholowych
- Wspieranie działalności klubów Abstynenckich i Trzeźwościowych funkcjonujących w mieście
 - Finansowanie działalności Jastrzębskiego Telefonu Zaufania „Kontakt”
 - Dofinansowanie bieżącej działalności Ogniska Wychowawczego dla dzieci z rodzin patologicznych
 - Wspieranie działań profilaktycznych prowadzonych w Oratorium
 - Pomoc w działalności szkoleniowej prowadzonych w wybranych środowiskach
 - Realizacja nowych programów profilaktycznych i szkolenie ich realizatorów
 - Współpraca w prowadzeniu i dofinansowanie programów profilaktyki przeciwalkoholowej i przemocy w rodzinie
 - Współdziałanie ze wszystkimi instytucjami, które chcą i mogą pomóc w rozwiązywaniu problemów alkoholowych pojawiających się na terenie naszego miasta
 - Współdziałanie z podmiotami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo publiczne i ochronę zdrowia, współuczestniczącymi w rozwiązywaniu pojawiających się problemów alkoholowych w tym między innymi doposażenie tych podmiotów w specjalistyczne pojazdy wraz z wyposażeniem oraz inny sprzęt wykorzystywany do zapobiegania i rozwiązywania problemów związanych z alkoholizmem wśród mieszkańców miasta

5. Podejmowanie interwencji w przypadku naruszenia przepisów dotyczących reklamy, promocji i sprzedaży napojów alkoholowych oraz substancji psychotropowych lub środków odurzających.
6. Ograniczanie dostępności do alkoholu poprzez limitowanie punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) oraz ustalanie zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.
7. Wspierania działań na rzecz zatrudnienia socjalnego ograniczającego wykluczenie społeczne osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin.

Rozdział III

Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Pełnomocnik Prezydenta Miasta do spraw rozwiązywania problemów alkoholowych, którego zadaniem jest:
 - a. Działanie na rzecz tworzenia i wzmocnienia lokalnej koalicji trzeźwości, szukanie poparcia dla działań na rzecz zmniejszenia rozmiarów problemów alkoholowych
 - b. Inicjowanie i wspieranie merytoryczne i finansowe działań profilaktycznych na terenie szkół i placówek oświatowo-wychowawczych
 - c. Gromadzenie i upowszechnianie informacji o programach i podmiotach działających na rzecz profilaktyki i uzależnień i współpraca z nimi
 - d. Przygotowanie wspólnie z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i przekładanie Prezydentowi Miasta:
 - projektu Gminnego Programu
 - projektu preliminarza na jego wykonanie
 - sprawozdania z jego realizacji
 - e. Wspieranie merytoryczne i finansowe programów terapeutycznych i interwencyjnych realizowanych przez instytucje, organizacje i podmioty pozarządowe na terenie gminy
 - f. Kontrolowanie przebiegu realizacji Gminnego Programu oraz wykorzystania środków finansowych przez instytucje i podmioty realizujące poszczególne zadania
2. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, której zadaniem jest:
 - a. Współtworzenie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
 - b. Wydawanie opinii dotyczących wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży co do ich zgodności z uchwałami Rady Miasta
 - c. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego
 - d. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej przeciwdziałaniu alkoholizmowi
 - e. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży
 - f. Podejmowanie działań mających na celu zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i ich rodzin
 - g. Wspieranie działań prowadzących do ochrony przed przemocą w rodzinie
 - h. Występowanie z propozycjami odnośnie budżetu profilaktyki uzależnień
 - i. Dokonywanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń
3. Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
 - a. Członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie za każdorazowy udział w posiedzeniu wyżej wymienionej Komisji
 - b. Wysokość wynagrodzenia o którym mowa powyżej uzależniona jest od obowiązującej wysokości minimalnego wynagrodzenia
 - c. Wynagrodzenie członka Miejskiej Komisji za każdorazowy udział w jej posiedzeniu wynosi 15% minimalnego wynagrodzenia
4. Instytucje, Organizacje Pozarządowe i Ruchy Samopomocowe:
 - a. Klub Abstynenta „Arka”

W klubie prowadzona jest działalność mająca na celu podtrzymywanie w trzeźwości członków klubu i wszystkich tych, którzy zgłaszają się do klubu po pomoc w trzeźwieniu, prowadzone są zajęcia warsztatowe i terapeutyczne dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz działania na rzecz promowania trzeźwości wśród mieszkańców miasta

- b. Jastrzębski Katolicki Klub Trzeźwości działający przy parafii św. Katarzyny
Działalność klubu jest podobna jak klubu „Arka”, działa on pod patronatem proboszcza parafii św. Katarzyny
 - c. Ognisko Wychowawcze i Oratorium bł. Laury Vicuna
Znajdują tam pomoc i opiekę dzieci z rodzin patologicznych, rozbitych i z problemem alkoholowym
 - d. Oraz inne instytucje, organizacje i ruchy samopomocowe działające na terenie miasta i prowadzące działalność profilaktyczną dotyczącą uzależnień
5. Niepubliczne Poradnie Leczenia Uzależnień
Zgodnie z zawartymi kontraktami zatrudnieni tam specjaliści udzielają pomocy osobom uzależnionym, oraz ich rodzinom, prowadzą programy terapeutyczne, leczenie farmakologiczne oraz kierują na leczenie w ośrodkach zamkniętych, gdy istnieje taka potrzeba.
6. Ośrodek Pomocy Społecznej, którego zadaniem jest:
- a. udzielanie pomocy materialnej rodzinom dotkniętym problemem uzależnienia
 - b. utrzymanie kontaktu ze szkołami i pomoc dzieciom z rodzin patologicznych (alkoholizm, przemoc)
 - c. udzielanie pomocy materialnej w formie stypendiów uczniom biednym, zdolnym, z rodzin patologicznych z problemem alkoholowym
 - d. współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy osobom uzależnionym i rodzinom patologicznym
7. Komenda Miejska Policji i Straż Miejska, które jako jednostki powołane do kontroli przestrzegania prawa i porządku publicznego mają kontakt z osobami uzależnionymi i rodzinami patologicznymi, oraz są włączone do współpracy z Prokuraturą i Sądem. Dokonują również kontroli warunków sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży
W ramach Prewencji Policja i Straż Miejska prowadzi w szkołach naszego miasta działania profilaktyczne dotyczące uzależnień i przemocy domowej, które mają na celu ustrzec dzieci i młodzież przed tymi zjawiskami.
8. Urząd Miasta i Miejski Ośrodek Kultury, oraz inne instytucje, które poprzez organizowanie imprez sportowych i kulturalnych dają możliwość spędzenia wolnego czasu bez alkoholu, rozwijają sportowe i kulturalne zainteresowania oraz promują styl życia wolny od uzależnień.
9. Urząd Miasta i placówki oświatowe, których działalność wychowawcza nakierowana jest na eliminowanie zjawisk patologii społecznej. W szkołach prowadzone są programy edukacyjne i informacyjne z zakresu profilaktyki uzależnień, prelekcje i pogadanki dotyczące zjawisk patologicznych takich jak przemoc domowa i alkoholizm, organizowane są konkursy z tematyki uzależnień, w niektórych szkołach działają świetlice opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci z rodzin patologicznych. Wszystkie te działania mają uświadomić dzieci i młodzież czym są wszelkie uzależnienia, do jakich niebezpieczeństw prowadzą i jak się przed nimi bronić.
10. Urząd Miasta organizuje lokalne kampanie promujące zdrowy i trzeźwy styl życia np., Jastrzębskie Dni Promocji Zdrowia, Jastrzębska Promenada Trzeźwości
11. Organizacje młodzieżowe (np., ZHP, młodzieżowe kluby sportowe), które w swoich programach mają działania promujące życie bez używek i swoim działaniem wskazują co robić aby być wolnym od nałogów.
12. Urząd Miasta przygotowuje dla dzieci i młodzieży miejsca do spędzania wolnego czasu bez alkoholu i narkotyków np. boiska sportowe, place zabaw.

Rozdział IV
Harmonogram wydatków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki
I Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zestawienie wydatków w rozbiciu na jednostki bezpośrednio realizujące zadania

Dział 851 Rozdział 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi

1. Ośrodek Pomocy Społecznej

& 3110 – świadczenia społeczne (zasiłki celowe, okresowe opłata za schronienie)	271.000,00
--	------------

& 3240 – stypendia oraz inne formy pomocy uczniom	90.000,00
--	-----------

& 4300 - zakup usług pozostałych	10.000,00
----------------------------------	-----------

Razem :	<u>371.000,00</u>
----------------	--------------------------

2. Wydział Kultury i Sportu UM

& 4210 – zakup materiałów i wyposażenia (nagrody i sprzęt na festyny i imprezy kulturalne i sportowe)	10.000,00
---	-----------

& 4300 – zakup usług pozostałych (współorganizacja imprez sportowych i kulturalnych)	10.000,00
--	-----------

& 2830 - dotacje dla stowarzyszeń kulturalnych i sportowych działających na terenie miasta	60.000,00
---	-----------

Razem :	<u>80.000,00</u>
----------------	-------------------------

3. Ognisko Wychowawcze

& 4260 – zakup energii (światło, co, gaz woda)	56.621,00
---	-----------

& 4270 – zakup usług remontowych wykonanie izolacji przeciwwodnej ścian, roboty blacharsko-dekarskie)	65.594,00
--	-----------

Razem :	<u>122.215,00</u>
----------------	--------------------------

4. Wydział Edukacji UM

& 4210 – zakup materiałów i wyposażenia (nagrody i materiały potrzebne do konkursów profilaktycznych)	6.275,00
---	----------

& 4240 - zakup pomocy dydaktycznych i naukowych	18.825,00
---	-----------

Razem :	<u>25.100,00</u>
----------------	-------------------------

5. Wydział Infrastruktury Komunalnej i Inwestycji UM

& 4270 – zakup usług remontowych (remonty boisk sportowych)	200.000,00
--	------------

Razem :	<u>200.000,00</u>
----------------	--------------------------

6. Szkoły podstawowe prowadzące świetlice opiekuńczo-wychowawcze

& 4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	14.600,00
---	-----------

& 4120 – składki na Fundusz Pracy	2.068,00
-----------------------------------	----------

& 4170 – wynagrodzenia bezosobowe (wynagrodzenia prowadzących świetlice)	84.400,00
& 4210 – zakup materiałów i wyposażenia (doposażenie świetlic)	10.900,00
& 4220 – zakup środków żywności (wyżywienie dzieci)	106.740,00
& 4240 – zakup pomocy naukowych dla świetlic	1.000,00
& 4260 - zakup energii	11.061,00
&4300 - zakup usług pozostałych	700,00
Razem:	<u>231.469,00</u>

7. Pełnomocnik Prezydenta ds. rozwiązywania problemów alkoholowych

& 4110 – składki na ubezpieczenie społecznych	3.642,00
& 4120 – składki na Fundusz Pracy	518,00
& 4170 - wynagrodzenia bezosobowe w tym:	21.140,00
- udział w kampaniach profilaktycznych	1.000,00
- programy profilaktyczne i prelekcje w szkołach	2.500,00
- wynagrodzenia członków Miejskiej Komisji Probl. Alk. -	17.640,00
& 4300 – zakup usług pozostałych	40.000,00
- terapie dodatkowe w leczeniu odwykowym	8.000,00
- szkolenia w zakresie profilaktyki	2.500,00
- dofinansowanie wypoczynku i obozów terapeutycznych	5.000,00
- wynagrodzenie biegłego za opinie dotyczące uzależnień	6.000,00
- programy profilaktyczne w szkołach	3.000,00
- Jastrzębska Promenada Trzeźwości (MOK)	13.000,00
- udział w kampaniach profilaktycznych	2.500,00
&4210- zakup materiałów i wyposażenia	16.500,00
w tym:	
- materiały do programów profilaktycznych w szkołach	4.000,00
- materiały do kampanii profilaktycznych	5.000,00
- materiały szkoleniowe	1.500,00
- materiały i wyposażenie do programów i działań profilaktycznych na terenie miasta	4.000,00
- nagrody i dekoracje na Jastrzębską Promenadę Trzeźwości	2.000,00
& 2830 - dotacje dla organizacji pozarządowych	110.000,00
& 4240 - zakup pomocy naukowych i dydaktycznych	3.000,00
Razem	<u>194.800,00</u>

8. Poradnia Pedagogiczno – Psychologiczna Działalność telefonu zaufania KONTAKT

w tym:	
& 4110 składki na ubezpieczenie społeczne	2.044,00
&4120 składki na fundusz pracy	288,00
& 4170 wynagrodzenia dyżurantów	16.440,00

& 4210 zakup materiałów	536,00
& 4430 różne opłaty i składki	192,00
§ 4410 podróże służbowe krajowe	500,00
Razem	<u>20.000,00</u>
Razem 1 – 8	<u>1 244 584,00</u>

Rozdział V

Postanowienia końcowe

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 2007r. jest integralną częścią Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Jastrzębie Zdroju na lata 2006 – 2010.